VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Vaalijala
Sydämellä
114 vuotta

Vaalijalan lausunto (2/2)

Eduskunnan hallintovaliokunta 3.3.2021

VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Esityksen sisältö

1. Itä-Suomen yhteistyöalueesta
2. Hyvinvointialueiden suorituskyky
3. Tilannearvio
4. Muutosehdotus
5. Vaalijalan arvot

VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Itä-Suomen yhteistyöalue

- Vaalijalan lähialueen muodostaa nykyinen KYS erva eli tuleva yhteistyöalue
- Valtakunnallisena palvelujen tuottajana Vaalijala näkee tärkeimpänä riittävän toimintakykyiset hyvinvointialueet Itä-Suomessa
- Hallituksen lakiesityksen mukaisten hyvinvointi-alueiden suorituskyky erikoissairaanhoidon ja erityispalvelujen tuottamiseksi edellyttää syvällistä ja pysyvää yhteistoimintaa – sopimusjärjestelmää on vahvistettava

VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Hyvinvointialueiden suorituskyky

- Hallituksen esityksen mukainen hyvinvointialuejako edellyttää vaativien erityispalvelujen osalta yhteistyötä lähes kaikilla hyvinvointialueilla
- Koska kohderyhmä Suomessa on pieni ja heterogeeninen (noin 1000 henkilöä palveluissa vuosittain) palvelujen keskittäminen on ainoa tapa ylläpitää ja kehittää kriisi- ja kuntoutustyössä tarvittavaa osaamista
- Tilanne on rinnastettavissa harvinaisiin sairauksiin sillä erotuksella, että vaativien erityispalvelujen kohortti on kasvava

VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Palvelutarve on kasvussa

- Vaativien erityispalvelujen tarve on Suomessa kasvanut viimeisen 10 vuoden aikana
  - Syistä ei ole käytettävissä tieteellistä tutkimustietoa
- Palvelutarve on kasvanut erityisesti lapsilla ja nuorilla (alle 30 vuotta)
- Sote-uudistuksen **onnistuessa tavoitteidensa mukaan** palvelutarve tulee vähenemään 10 – 15 vuoden kuluessa
  - Hyvinvointiyhtymät voidaan myöhemmin purkaa, jos supistuvat vaativat erityispalvelut voidaan tuottaa muulla tavoin

VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Järjestäminen ja tuottaminen

- Palvelujen järjestämistehtävä ja tuottamistehtävä ovat kaksi erillään pidettävää tehtävää jatkossakin
- Hallituksen lakiesityksessä on lähdetty siitä, että erityishuoltopiirien kuntayhtymät on purettava siksi, että hyvinvointialueille tulee riittävä osaaminen erityishuollosta
- Hyvinvointialueille siirtyy kuntien ja laaja-alaisten sote-kuntayhtymien erityishuolto, joten erityishuollon riittävä osaaminen hyvinvointialueilla toteutuu ilman erityishuoltopiirien kuntayhtymiä

VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Perusopetus osa on kuntoutusta

- Kouluikäisten kuntoutus on usein pitkäkestoista ja heidän koulunkäyntinsä on järjestettävä sen aikana
- Joskus kuntoutustarpeen laukaisee havainto, että koulunkäynti on keskeytynyt, koska lapsi on niin sairas tai soveltuvaa koulua ei ole
- Paras tapa järjestää lapsen koulunkäynti on toteuttaa se saumattomasti kuntoutuksen rinnalla
- Siksi hyvinvointiyhtymällä tulee olla perusopetuksen järjestämislupa tai ainakin mahdollisuus siihen

VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Avopalvelujen merkittävä rooli

- Valtakunnallisissa kuntayhtymissä on laajat avopalvelut usealla hyvinvointialueella
- Kuntayhtymissä on asiantuntijapalvelut, jotka toimivat kriisi- ja kuntoutustyössä sekä avopalvelujen välttämättömänä tukena
- Asiantuntijoiden tukemat avopalvelut pystyvät tuottamaan myös vaativia erityispalveluja
- Harvat hyvinvointialueet yksinään pystyvät ylläpitämään laajoja asiantuntijapalveluja
- Siksi erityispalvelujen kokonaisuus tulee säilyttää

VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Muutosehdotus

- Vaativien erityispalvelujen ylläpito ja kehittäminen Suomessa ei voi pohjautua hyvinvointialueiden vapaaehtoiseen neuvottelujärjestelmään vaan tarvitsee pysyvän organisoinnin
- Hallituksen lakiesityksessä oleva organisaatiomalli hyvinvointiyhtymä tulee ottaa käyttöön toimialarajoitus poistamalla, siltaussäädökset kuten HUS-yhtymällä
- Käytännössä asia koskee Vaalijalan, Etevan ja Kårkullan kuntayhtymiä

VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Vaalijalan arvot

- **Ymmärtäminen ja vuorovaikutus**
  - Jokaisella ihmisellä on oikeus tulla ymmärretyksi ja ymmärtää, mitä hänen ympärillään tapahtuu. Silloin kun puhetta ei ole, käytössä ovat puhetta korvaavat muut kommunikaatiokeinot
- **Vastuullisuus**
- **Osaavuus**

www.vaalijala.fi www.facebook.com/vaalijala

www.instagram.com/vaalijalainsta/

www.aidostileveammathartiat.fi